

Jørgen Thomsen, løgtingsmaður:

Tað eigur ikki at helmast í

— fyrr enn vit færoyingar hava avgerðarrættin yvir okkara egnu undirgrund og havbotni, tí tað má vera Føroya Løgting, sum ræður fyri, um tað skal loyvast nøkrum at bora eftir olju her hjá okkum, segði Jørgen Thomsen, løgtingsmaður m. a. á tingi, tá fleiri lógir í samband við stuðulsskipanina vóru til viðgerðar í vikuni

Tað er felt niður í samgongu skjalið imillum annað hesi orðini. Sum formaðurin gevur mær loyvi at endurtaka.

Samgongan byggir á løgtingssamtýktirnar, um undirgrund og havbotn soleiðis, at hetta málsokið verður yvirtikið sum føroyskt sermál.

Farið verður undir tær ætlaðu samráðingarnar um eina hóskandi umskipan av stuðulsskipanini. Í hesum sambandi verður eisini samráðst um at leggja undir føroyska umsiting hesi mál, sum lutvist verða umsitin av stjórnini lærarútbúgvingin og fiskirannsóknir.

Viðari verða samráðingar føra um umskipan til føroysk sermál: Skipasýnis-mál og kirkjumál (um føroysku meiningheitsráðini geva tilmæli til hetta).

Innanhýsisnevnd í samgonguni kannar regluliga ivamál í heimastýrisskipanini.

Meðan tað sýnist at ganga heldur strilti við at fáa yvirtikið undirgrundina til føroyskt sermál, so er avtala ella sáttmáli gjørdur við donsku stjórnina um eina broytta stuðulsskipan.

Tær lóginar, sum eru til viðgerðar nú, eru úrslit av teimum avtalunum, sum gjørdar eru frammanundan.

Løgtingsmáli nr. 2 — 3 kallast 1. ymsar lógir at seta í gildi innan almannaverkið í samband við broyting í stuðulsskipanini.

2. Ymsar lógir at seta í gildi innan heilsuverkið í samband við broyting í stuðulsskipanini.

3. Ymsar lógir at seta í gildi innan undirvising-verkið í samband við

broyting í stuðulsskipanini.

Viðmerkingarnar til hesi try lögtingsmáli hava øll somu byrjan, sum er ógvuliga grundleggjandi, og sigur í høvuðsheitum hvat ið uppskotini snúgva seg um.

Í lögtingsmáli nr. 133-1986 samtykti løgtingið at godkenna avtalu frá 9. mars 1987 millum landsstýrið og ríkisstýrið um eina broytta stuðulsskipan.

Umframt tað, at broytingin hevur tað við sær, at stuðulin í stóran mun verður broyttur frá eini endurrindingskipan til eina sonevnda blokkskipan, yvirtøkur heimastýrið í samsvar við grein 10 í heimastýrisslógni fyrirsitingina av teimum økjum, sum avtalan fevnir um, og fær eisini myndugleika til innvið avist mark at fyrirsita tær reglur, ið skulu galda á økjum eins og tá heimastýrið yvirtók fyrirsitingina av til dømis skúlaverkinum.

— Fyri at fremja hesa grein 10 yvirtøku skulu broytigar gerast í ymsum serlógum, har millum annað tann myndugleikin ein ráðharri hevur, verður fluttur til landsstýrið, og eisini eru broytingar neyðugar, har stuðulin eftir lógini er endurrindan.

Løgtingsmál nr. 4 kallast Broyting í lögtingslóg um dagpening í samband við barnsburð og sjúku.

Formaðurin gevur mær loyvi at lesa tvínni brot úr viðmerkingunum, sum eg haldi lýsa hvat ið uppskotið snýr seg um.

Hitt fyrra ljóðar soleiðis: „Soleiðis sum grein 8

stk. 1. í lögtingslóg nr. 25 frá 13. april 1987 nú er orðað, hava tær kvinnur, sum eiga tann dagin lógin kemur í gildi ella seinri, rætt til dagpening sambært lógina (i 20/24 vikur).

Tað seinasta brotið í viðmerkingunum ljóðar soleiðis.

Broytingin í hesi lögtingslógini, sum er ein yvirbygningur á donsku lógina, er ein neyðug broyting, sum viðførir, at reglurnar í báðum lógnum, um hvørjir persónar hava rætt til dagpening — í samband við barnsburð — verða einsljóðandi, og at heimaarbeiðandi kvinnur verða tryggja somu rættindi til dagpening í samband við barnsburð sum útiarbeiðandi kvinnur.

Tað er sjálvandi soleiðis at hesi uppskotini skulu hava nevndarviðgerð, fyri at hyggja eftir ella kanna detaljurnar, og har vilja vit gera okkara besta.

Men eg kann boða frá, at javnaðarflokkurin tekur undir við hesum uppskotum í høvuðsheitum — soleiðis sum tað er upplýst í viðmerkingunum til málini.

Hóast einki itøkilig úrslit er komið burtur úr undirgrundarsamráðingunum, so eigur ikki at helmast í fyrr enn færoyingar hava avgerðarrættin yvir okkara egnu undirgrund og havbotni.

Tað má vera Føroya Løgting sum ræður fyri um tað skal loyvast nøkrum at bora eftir olju her hjá okkum.

Mær tykir í øllum føri at hetta er ein sera álvarsamur spurningur — ja helst hin mest álvarsami fyri hetta samfelag í dag.

Oljuboringar ella oljuframleiðsla her hjá okkum kemur væntandi at kolrenna føroyska samfelagið fullkomiliga verður ikki ansa væl eftir her.

Royndirnar eru ikki bara bjartar hjá øðrum sum hava verið fyri tí sama.

Tí skal og má tað vera Føroya Løgting sum far avgerðarrættin yvir undirgrundini.

Javnaðarflokkurin tók undir við tí sáttmála ið gjørdur er imillum landsstýrið og donsku stjórnina um hin sokallaða blokk-

Jørgen Thomsen, tingmaður: — Spurningurin um avgerðarrættin til okkara undirgrund og havbotn er hin mest álvarsami spurningurin fyri føroyska samfelagið í dag

studningin ella partvisa blokkstudningin megu vit heldur siga, og hetta hildu vit vera eina rætta gongd — ella eina rætta støðutakan. Hesi viðurskifti vórðu væl og virðiliga viðgjørd í javnaðarflokkinum áðrenn.

Tað var í seksti árunum at byrjað varð at tosa um at fáa slíka skipan at galda imillum Føroyar og Danmark.

Danir striddust við ella

skuldu nýta hana imillum statin og amtskommunur og kommunur.

